

Brugerundersøgelse

Uniformsprojektet

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
Baggrund og formål	2
Resultater – kvalitativ del	4
Drømmeuniformen.....	4
Materiale.....	5
Design/sortiment	5
Udtryk	6
Funktionalitet	6
Faggruppespecifikke behov og ønsker.....	6
Bevaringsværdig... hvad er det bedste ved den nuværende uniform?	8
Fejl og mangler... hvad fungerer ikke ved den nuværende uniform?.....	9
Ideer og kommentarer	11
Resultater – kvantitativ del	13
Uniformsprogrammet overordnede stil	13
Udstråling på arbejdet	14
Farver	15
Særlige opmærksomhedspunkter	16
Identifikation	17
Appendiks A: Metode.....	19

Baggrund og formål

Uniformsprojektet i Region Midtjylland er et tværregionalt projekt, der skal skabe et fælles uniformsprogram for alle regionens uniformsbærende medarbejdere.

Hvad er en god uniform? Det er dem, der går i uniform hver dag, de bedste til at svare på! Derfor er medarbejderinddragelse centralt gennem hele uniformsprojektet. 1.337 medarbejdere har brugt tid på at deltage i projektets brugerundersøgelse, og deres svar og kommentarer rummer en helt uundværlig viden.

Resultater, ideer og kommentarer fra brugerundersøgelsen bliver et væsentligt udgangspunkt og en inspirationskilde for de designere der skal tegne den nye uniformskollektion.

Indeværende notat er en afrapportering af en spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt Region Midtjyllands personale. For beskrivelse af undersøgelsens metode se appendiks A.

Resumé – hvad er vigtigt for medarbejderne

Pasform-komfort-funktionalitet-udtryk.

- Pasform! Uniformen skal sidde godt uanset køn og kropstype, og det skal være muligt for alle at finde en størrelse der passer.
- Flere forskellige modeller over og underdel.
- Valg mellem en løs og en mere tætsiddende model.
- Mulighed for, at gå i kjole.
- Kjoler i flere længder og gamacher /strømper til at have under.
- Mulighed for at gå i bukser.
- Bukserne skal ikke have elastik for neden og må gerne findes i både en bred og en smal model og i forskellige længder.

- En uniform med flere farver på, der er mere klædelig end den nuværende.
- Materialet skal være behageligt og åndbart og ikke stift.
- Der skal være god komfort ved bevægelse.
- Der skal være beklædningsdele til både kolde og varme dage og mulighed for at tage af og på efter behov.
- En sommeruniform med 'stumpebukser' til dem der ikke vil gå i kjole.
- En overdel med en længde ned over bagdelen. Overdelen må ikke være for udringet.
- Man skal kunne se forskel på de forskellige fagligheder, men ikke nødvendigvis ved hjælp af selve uniformen.
- Stilen skal være sporty og afslappet, men uniformen skal stadig udstråle faglighed, professionalisme, venlighed og ordentlighed.
- Det er vigtigt at uniformen har gode og velplacerede lommer også gerne i bukserne.
- Vigtigt at brystlommerne ikke bliver så tunge at uniformen giver nakke og rygproblemer - tænk i alternative lommeløsninger.
- Uniformen skal se ordentlig og professionel ud og ikke krølle.
- Komfort og pasform er vigtigere end udseendet.

Resultater – kvalitativ del

Drømmeuniformen...

"En uniform med god pasform: dvs. det er jo faktisk individuelt. Nogle vil have den tætsiddende andre løsthængende. Personligt vil jeg gerne have at der er god plads i overdelen, men at det ikke ligner et telt. Dvs. med syninger der figurgør den."

"Lækkert, behageligt åndbart materiale, flere lommer og praktiske detaljer, med plads til kuglepenne, telefoner, papirer, lommebøger etc. Smart sporty look. En vintermodel i et varmt materiale med ¾ ærmer og lange bukser. En sommermodel i et let og luftigt materiale med korte ærmer og stumpebukser."

"Kjole Kjole Kjole!"

"At jeg for første gang siden 1997 kan passe bukserne!!!"

Medarbejderne blev bedt om at beskrive deres drømmeuniform. Det kom der overvældende mange gode ideer og input ud af. En kunne godt tænke sig at ligne en pilot, mens en anden drømmer om en pink uniform.

1.337 forskellige mennesker drømmer naturligvis ikke ens, men nogle ønsker, forslag og ideer gik igen blandt *rigtig* mange af de medarbejdere, der har deltaget i undersøgelsen.

Materiale

- Bomuld!
- Må ikke være gennemsigtigt.
- Må ikke afgive fnuller og krølle.
- Behageligt. Blødt. Åndbart.
- Et materiale der ikke larmer når man bevæger sig!
- Bedre kvalitet.
- Knapper der holder.

Design/sortiment

- En længde på overdelen så den dækker bagdelen.
- Mulighed for 3/4 ærmer.
- Mulighed for at regulere / spænde taljen ind.
- Stumpebukser til om sommeren.
- En overdel der kan åbnes, så den ikke skal over hovedet.
- En overdel man kan have på uden at være nødt til at have T-shirt/undertrøje indenunder
- Flere farver på uniformen. Her nævner mange at det skal være klare farver og andre mener at pastelfarver virker beroligende
- Hensyntagen til de forskellige kropstyper, og forskellige uniformer til mænd og kvinder.
- Der skal være mulighed for at vælge mellem kjole eller bukser.
- Valgmulighed mellem flere modeller også inden for samme faggruppe-eksempelvis en bred og en smal buksetype, en med elastik og en der minder mere om jeans.
- Farvede bukser
- Flere og 'bedre' størrelser - vigtigt med en uniform der passer
- T-shirts
- Undertrøjer, og strømper der sidder godt.
- Gamacher/ strømpebukser som en del af uniformskollektionen.
- En cardigan til kolde dage, og en 'overtøjsjakke' til når man færdes mellem afdelinger og sygehuse.

- Uniformen må ikke være for udringet.
- Bukser uden elastik for neden.

Udtryk

- Minde mindre om nattøj end den nuværende!
- Uniformen må ikke være afslørende og utækkelig
- Den skal blive ved med, at se ordentlig og professionel ud, også efter en lang vagt.
- Man skal kunne se forskel på faggrupperne.
- Mulighed for at tilføre et personligt præg.

Funktionalitet

- Bedre og flere lommer - både små og store lommer
- Stærkere brystlomme.
- Lommer hvor der kan være A5 format
- Uniformen skal være praktisk og komfortabel at bevæge sig i.
- Det skal være nemt og hurtigt at skifte uniform.

Faggruppenspecifikke behov og ønsker

Nogle faggrupper fremhæver specifikke egenskaber ved en god uniform, dermed ikke sagt at disse ikke også kan have stor betydning for andre fagligheder. Når nogle faggrupper ikke er nævnt skyldes det, at de ikke har fælles fagspecifikke ønsker der ikke er nævnt andet steds i rapporten.

Fysio/ergoterapeuter

- Mere fleksibelt materialevalg.
- En uniform man kan bevæge sig, og træne i.
- Lomme til A5 patientkort.
- En overdel der hurtigt kan tages af og på, så man kun har T-shirt på under træning med patienter.

Læger

- En sidelomme til stetoskop.
- Mange læger vil gerne beholde lægekitlen, men også gerne i en model der passer bedre til en kvindekrop.

Lægeseekretærer

- Mulighed for Lange ærmer da de sidder mere stille end andre faggrupper.
- En uniform der passer bedre til deres jobfunktion og ikke bliver forvekslet med eksempelvis lægers.

Bioanalytikere

- Uniformen skal beskytte mod smitte.
- En overdel der ikke skal trækkes over hovedet.

Service assistenter og portører

- Kunne godt tænke sig ikke at blive forvekslet med plejepersonalet af patienter og pårørende

Jordemor

- At der er stor bevægelsesfrihed også i akavede arbejdsstillinger
- At uniformen beskytter mod eksempelvis fostervand.

Faggrupper der færdes ud og ind af afdelinger (eksempelvis ansatte på apoteket og bioanalytikere)

- Kunne godt tænke sig at det var mere tydeligt at de ikke er plejepersonale.

Bevaringsværdig... hvad er det bedste ved den nuværende uniform?

"At den snart skal skiftes ud!"

"At underdelen er bukser hvis det var kjole ville jeg sige op på stedet!"

"At den er hvid, det ser ordentligt og professionelt ud og er hygiejnisk og klinisk korrekt"

Deltagerne blev bedt om at svare på hvad de synes *bedst* om ved den uniform, de bruger i dag:

- At der er mulighed for at gå i kjole
- At der er mulighed for at gå i bukser
- At der er mulighed for at vælge mellem kjole og bukser alt efter humør.
- At den er hvid.
- Det gamle grønne operationstøj er meget populært og bliver af mange fremhævet som et bud på en rigtig god og behagelig uniform at arbejde i.
- Faggruppemarkøren (På Århus Universitets Hospital - Skejby har hver faggruppe deres egen farve kantebånd på uniformen)
- Lommerne
- At den er behagelig, rummelig og ikke strammer.
- At der er farver på

Fejl og mangler... hvad fungerer ikke ved den nuværende uniform?

"Den er ret uformelig.. jeg ser ikke godt ud..."

"Bukser og sko mødes sjældent hvilket ser sjusket og uprofessionelt ud"

"Hvid er simpelthen for steril en farve og klæder for få mennesker"

"Bukserne er totalt umulige der er overhovedet ikke taget hensyn til kroppsfacon"

"Huden kan ikke ånde"

Deltagerne blev spurgt om hvad de *mindst* kan lide ved deres nuværende uniform:

- Størrelserne der springer meget, og varierer indenfor samme størrelse.
- Det er for svært at finde en uniform der passer og sidder godt.
- Uniformen "hænger på nakken" hvilket er meget generende
- At den ikke er til at ånde i
- For varm om sommeren og for kold om vinteren
- Rib i kanten er for varmt
- Materialet afgiver statisk elektricitet og hænger i hinanden så uniformen kryber op

- Bukserne er for lange i livet og må foldes.
 - Bukserne er stramme ved lårene og for løse i livet.
 - Overdelen er for udringet.
 - Overdelen er uformelig og firkantet
 - Overdelen er for kort.
-
- At den skal over hovedet, hvilket er uhensigtsmæssigt og uhygiejnisk.
 - Den er kedelig
 - Den er gammeldags
 - Den minder om nattøj
 - Ser krøllet og uprofessionel ud.
 - Den er gennemsigtig
 - Den er hvid
 - Trykknapperne springer op
 - Stift materiale
 - Dårlige lommer
 - Bukserne mangler lommer
 - Lugter ofte dårligt selv om den er nyvasket
 - Vaskerimærket i nakken generer meget og giver udslæt

Ideer og kommentarer

"Jeg synes ikke at en pænt udseende uniform med personligt islæt behøver at være modsigende til professionalitet og faglighed. Tværtimod ville det efter min mening gøre sygehusene mindre "kolde". Det er i orden hvis vores patienter kan mærke at vi er andet end deres stereotyp på en sygeplejerske"

- "Man skal i designprocessen tænke over hvilke signaler forskellige farver sender".
- "Et Engelsk projekt viser at uniformer uden syninger er meget mere hygiejnisk".
- "Hent inspiration fra USA hvor der er stor variation i uniformskollektionerne og mulighed for at vælge et mere personligt look."
- "Undertøj og sokker skal indgå i kollektionen!"
- "Graviditetstøjet trænger også til at blive redesignet, da det er uklædeligt og ikke fungerer. Eksempelvis er ribkant i bukseben uhensigtsmæssigt ved væske i benene."
- "Lav en foret brystlomme til kuglepenne"
- "Vær opmærksom på om det er nødvendigt fortsat at have baglomme i bukserne... det er min fornemmelse at ingen bruger den."
- "Lad farverne være det der binder medarbejderne sammen og ikke at man nødvendigvis skal gå i præcis det samme."
- "Det ville være dejligt hvis bestemte beklædningsdele ikke var forbeholdt bestemte faggrupper, for at give mere valgfrihed og mulighed for at gå i den uniform man synes bedst om, og som passer en bedst."
- "Et phd. projekt viser en sammenhæng mellem æstetik og helbredelse. Hvis personalet ved at gå i farvede uniformer kan gøre folk hurtigere raske er der måske penge at spare"

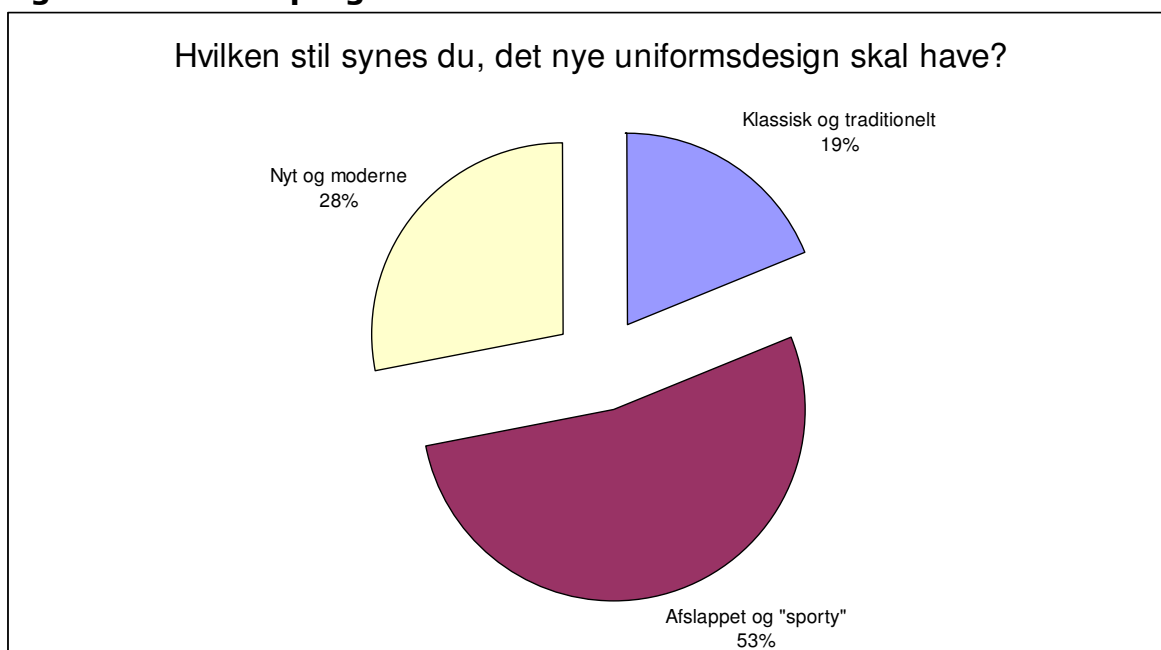
- "Jeg synes ikke at faggruppen skal fremgå af selve uniformen, jeg synes vi hver især vi har ansvar for at præsentere os selv og hvilken funktion vi har... desuden udtrykker forskellige uniformer hierarki og vi er alle ligeværdige i behandlingen af patienten"

Resultater – kvantitativ del

Uniformsprogrammets overordnede stil

På spørgsmålet om hvilken stil det nye uniformsdesign skal have, svarede 53 % afslappet og "sporty", 28 % nyt og moderne og 19 % klassisk og traditionelt.

Figur 1: Uniformsprogrammets overordnede stil

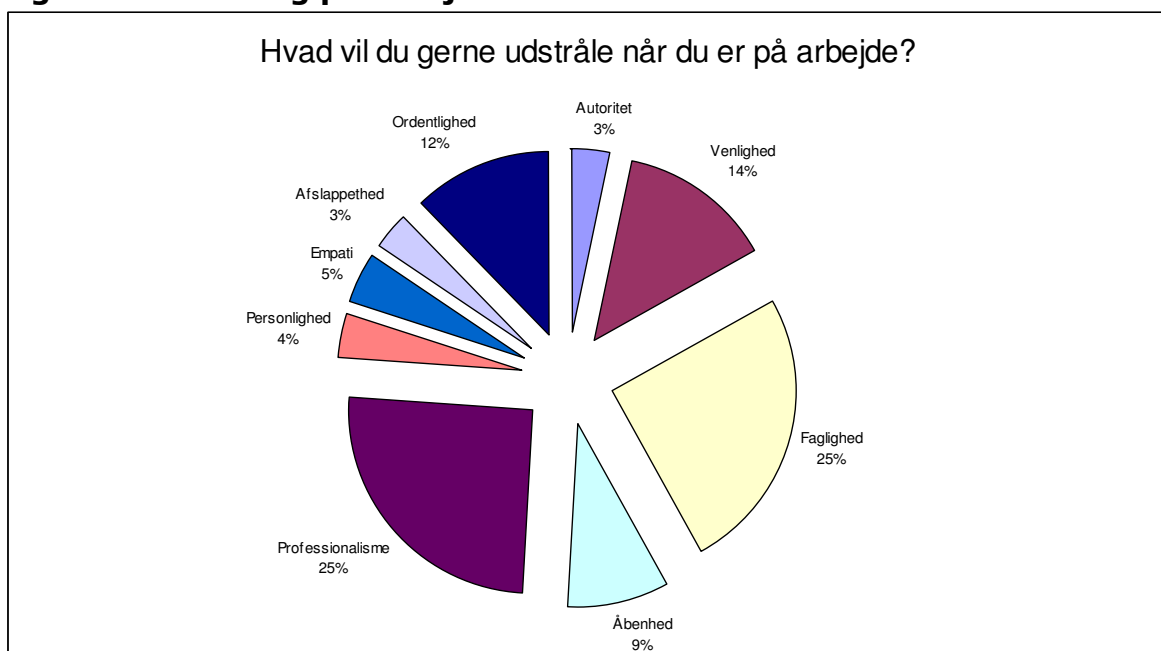

Udstråling på arbejdet

Medarbejderne blev spurgt hvad de gerne vil udstråle, når de er på arbejde. Der var mulighed for at vælge 3 ord blandt *autoritet*, *venlighed*, *faglighed*, *åbenhed*, *professionalisme*, *personlighed*, *empati*, *afslappethed* og *ordentlighed*.

Topscoreerne var *professionalisme* (25 %), *faglighed* (25 %), *venlighed* (14 %) og *ordentlighed* (12 %).

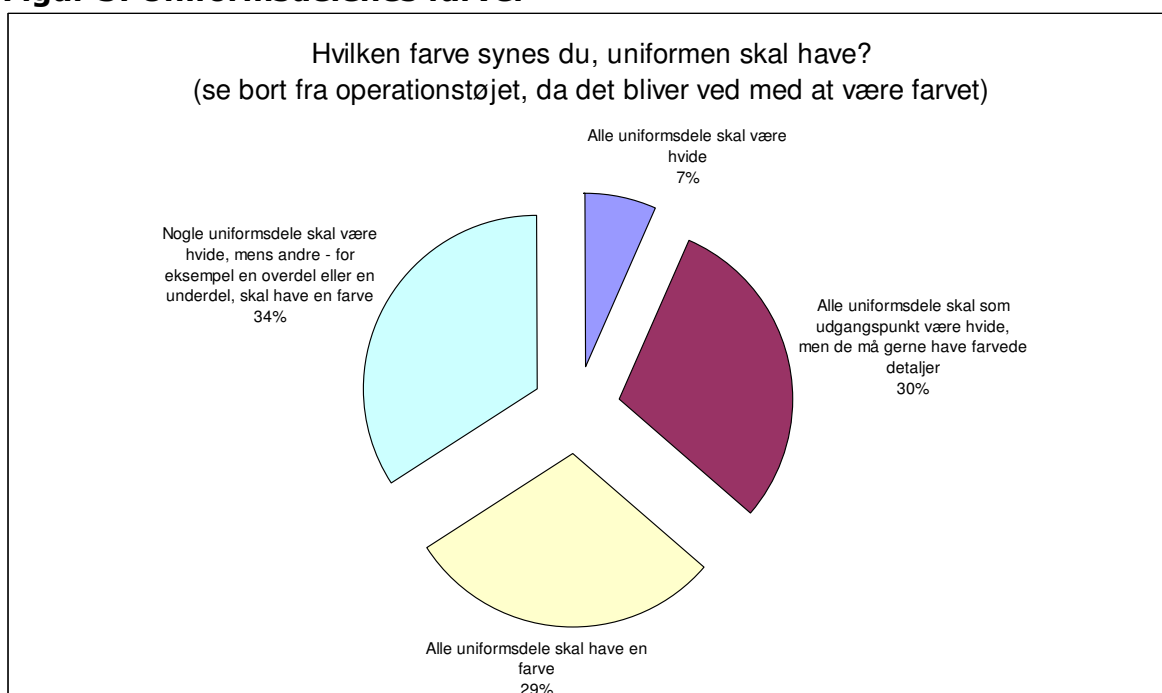
Figur 2: Udstråling på arbejdet

Farver

Medarbejderne blev spurgt hvilke farver, de ønsker, uniformsprogrammet skal have. Det blev bemærket, at spørgsmålet ikke omhandlede operationstøjet, som fortsat vil være farvet. Et klart mindretal mener, at alle uniformsdelenene skal være hvide (7 %). Flest mener, at *nogle uniformsdeler skal være hvide mens andre - for eksempel en overdel eller en underdel, skal have en farve* (34 %). 30 % mener, at *alle uniformsdeler skal som udgangspunkt være hvide, men de må gerne have farvede detaljer* mens 29 % mener, at *alle uniformsdeler skal have en farve*.

Figur 3: Uniformsdelenes farver

Særlige opmærksomhedspunkter

Medarbejderne blev spurgt hvilke særlige opmærksomhedspunkter designerne skal have, når de tegner en ny uniform. Topscorerne er *komfort ved bevægelse* (90,1 % i høj grad), *komfortabelt materialevalg* (90,0 % i høj grad) og *pasformen* (85,3 % i høj grad). Derimod vurderes *udseendet* (43,4 % i høj grad) at være relativt mindre relevant.

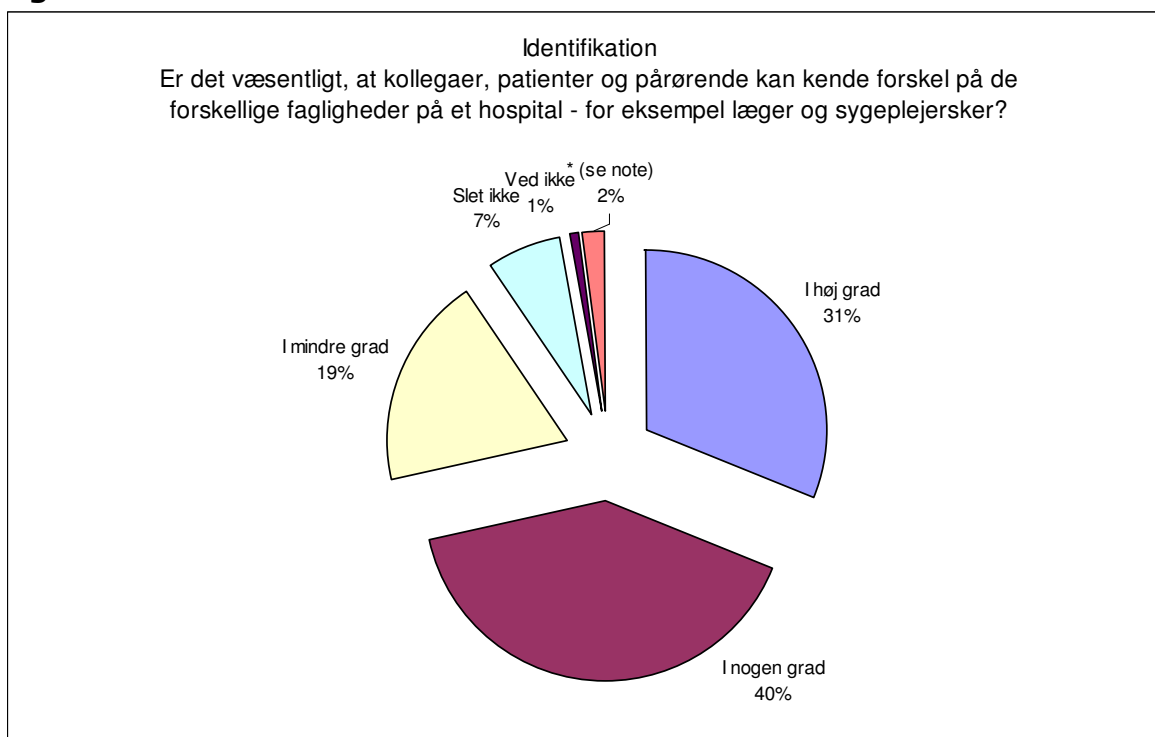
Tabel 1: Hvad er det særligt vigtigt, at designerne er opmærksomme på, når de tegner en ny uniform?

Hvad er det særligt vigtigt, at designerne er opmærksomme på, når de tegner en ny uniform?	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Ved ikke (%)
At den ikke er for varm	61,4	29,2	7,7	1,3	0,3
At den ikke er for kold	62,3	28,0	8,7	0,7	0,3
Pasformen	85,3	13,1	1,4	0,1	0,2
God plads til arbejdsredskaber	52,3	33,1	13,5	0,8	0,3
Komfortabelt materialevalg	90,0	9,0	0,8	0,0	0,2
Udseendet	43,4	45,4	10,5	0,5	0,2
Valgfrihed mellem forskellige modeller og beklædningsdele	53,1	30,9	13,3	1,8	0,8
Komfort ved bevægelse	90,1	8,9	0,8	0,0	0,2

Identifikation

I undersøgelsen er medarbejderne blevet spurgt om det er væsentligt, at kollegaer, patienter og pårørende kan kende forskel på de forskellige fagligheder på et hospital – for eksempel læger og sygeplejersker. Hertil svarede 31,0 % i høj grad, 40,2 % i nogen grad mens 19,2 % svarede i mindre grad.

Figur 4: Identifikation

*) "Faggrupper skal ikke kunne kendes på hverken uniform, ID-kort eller lignende".

Videre blev der spurgt til hvad det er væsentligt, at kollegaer, patienter og pårørende kan læse eller afkode ved at se på medarbejderens uniform, ID-kort eller lignende. Det synes særligt vigtigt at kunne se medarbejderens *faggruppe* (69,6 % i høj grad) og *fornavn* (67,9 % i høj grad). Derimod indikerer undersøgelsen, at *ny i afdelingen* (68,5 % i mindre grad eller slet ikke), *afsnit / team* (59,4 % i mindre grad eller slet ikke), *hospital* (57,5 % i mindre grad eller slet ikke) og *efternavn* (48,3 % i mindre grad eller slet ikke) er forholdsvis mindre vigtigt.

Tabel 2: Er det væsentligt, at kollegaer, patienter og pårørende kan læse eller afkode følgende ved at se på din uniform, dit ID-kort eller lignende?

Er det væsentligt, at kollegaer, patienter og pårørende kan læse eller afkode følgende ved at se på din uniform, dit ID-kort eller lignende?	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Ved ikke (%)
Fornavn	67,9	19,6	8,8	3,4	0,3
Efternavn	26,3	25,0	30,6	17,7	0,4
Faggruppe	69,6	22,3	6,6	1,2	0,3
Titel / funktion	41,6	33,4	20,7	3,7	0,6
Hospital	17,4	24,0	44,5	13,0	1,1
Afdeling	23,0	30,0	36,3	9,8	1,0
Afsnit / team	12,5	25,5	45,3	14,1	2,6
Ny i afdelingen	6,4	21,8	38,4	30,1	3,2
Under uddannelse	33,4	33,9	23,3	8,1	1,3

Der blev spurgt i hvilke situationer, identifikationen er særligt vigtig. Resultaterne viser, at det er vigtigst *i mødet med patienter* (94,2 % i høj grad eller i nogen grad), *i mødet med pårørende* (90,6 % i høj grad eller i nogen grad).

Tabel 3: Er det væsentligt at andre kan afkode din identitet og faglighed i følgende situationer?

Er det væsentligt at andre kan afkode din identitet og faglighed i følgende situationer?	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Ved ikke (%)
I mødet med pårørende	61,8	28,8	5,5	1,1	2,7
I mødet med patienter	71,7	22,5	3,2	0,6	2,0
I mødet med patienter hvor der er en sproglig barriere	59,4	27,9	7,2	1,5	4,0
I samarbejdet med kollegaer	34,0	42,1	19,5	2,8	1,6
I akutte situationer	63,8	24,3	7,4	1,3	3,2
Når personale færdes mellem afdelinger	34,4	40,2	19,5	3,8	2,1

Appendiks A: Metode

Undersøgelsen er tilrettelagt på baggrund Uniformsprojektets eksisterende viden om området, herunder en antropologs feltstudier om området. Spørgeskemaet rummer såvel kvantitative elementer som kvalitative elementer med åbne svarkategorier.

Dataindsamling

Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført i perioden mandag d. 30. januar til onsdag d. 15. februar 2012 (begge dage inklusiv). Undersøgelsen har været tilgængelig på Uniformsprojektets hjemmeside www.uniform.rm.dk.

Der er gjort opmærksom på undersøgelsen gennem følgende medier:

- Midtnyt
- Lokale intranet
- Brochure om Uniformsprojektet runddelt til personalerum
- Postkort om Uniformsprojektet runddelt på de enkelte sygehuse
- Uniformsprojektets hjemmeside www.uniform.rm.dk
- Uniformsprojektets nyhedsbrev som kan tilmeldes på www.uniform.rm.dk
- Præsentationer af Uniformsprojektet på sygehusenes HMU i januar/februar

Undersøgelsens deltagere

Der vurderes at være ca. 14.000 uniformsbærende medarbejdere i Region Midtjylland. I alt har 1.246 personer gennemført undersøgelsen og 1.337 har delvist gennemført undersøgelsen. Det giver en svarprocent på 9,5 % og en gennemførelsesprocent på 8,9 %. Sammenlignet med lignende undersøgelser vurderes det særdeles tilfredsstillende.

Frafaldsundersøgelse

Svarpersonerne vurderes tilfredsstillende fordelt på såvel hospitalsenheder som faggrupper. Der er dog en vis overrepræsentation af respondenter fra Hospitalsenhed Midt og underrepræsentation fra faggruppen læger.